

Vállamon aranyszőrű bárány...

(Keresztes Dóra munkáiról)

Az idejét sem tudom, hogy mióta szeretem metszeteit, rajzait, karcait és illusztrációit a feszesen fogalmazó grafikusmesternek, Keresztes Dórának.

Munkáit számbavéve az tűnt föl, hogy olyan egyértelműen rakja egymás mellé, elé, alá, fölé és mögé a jeleket, mintha egy égi dominójátékban két ember rakosgatná a lapocskákat, egy férfi és egy nő.

Igazán: művészettörténetileg nincs hová ízesíteni őt! Lehetne persze keresni előképeket, rokonságot, de az első asszociációm a nagyszentmiklósi kincsek veretes formanyelvét beszélő, rajzoló, domborító, formát feszítő ötvösmester. Ő róná fel a jelképeket így, egy síkra, rajzolni elő egy hegyes acél-tűvel a domborításhoz.

Ha már egy hosszú szoknyás, szép arcú, barna hajú leány, ragyogó sárga szárnyakkal ékesítve, báránykát ölben tartva ereszkedik alá, szlalomozván egy holdsarló és egy magányos, zöld fenyőfa között, a kerítés és a gyertyafényes bodega tájékán, íves dombhajlaton ácsingózva, tovasuhanva a levegő-égbolt vékony karéján, akkor elmondhatjuk bátran, hogy ez a rajzi beszéd inkább való szobrászfüleknek, -szemeknek.

Halak, kakasok, jércikék és kecskék, madarak, csillagok, szárnyas keresztek és égő gyertyatartók, üstökösök, glóriás pásztorkirályok és tülevél-szoknyájú lucfenyő-lányfák jelennek meg a rajzokon, metszeteken. A jászolban Isten gyermeke szendereg, ajkáról ezüstösen fénylő nyál-cérnaszál csorog alá az állára, nyakára, hímzett ingecskéjére... Láthatjuk, hogy egy angyal gyertyával a kezében repül a föld felett, de függőleges tartással, lassan és szépen, méltóságteljesen.

Keresztes Dóra teremtményei jelek, jelképek és pecsétek. Olyan tömör és tömény rajzok, amelyek szavakkal nehezen jellemezhetők. Ezeket az ólomsúlyú jelentést hordozó rajz- és metszetbeszédet kinek-kinek magának kell értelmeznie.

Keresztes Dóra kigondolt alakjai bírják a nagyítást. Ez azt jelenti, hogy

művei magukban hordozzák a monumentalitás ígérését. Ő talán nem is tudja magáról, hogy neki nem az animációs film felé kellene elgömbülnie, hanem a plasztikus téri világ, a szobrászat felé!

Persze, nyugodtan csinálhat filmet is és szobrot is, mert amit ő ábrázol, ábrándol és megrajzol, az paripa és szélvész, farkas és bárány.